

Stosunek do rządu w kwietniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po poprawie, jaka nastąpiła w lutym i utrzymywała się w marcu, w tym miesiącu¹ obserwujemy pewne pogorszenie dotyczące zarówno ogólnego nastawienia do rządu, jak i – w większym stopniu – ocen jego działalności.

POPARCIE DLA RZĄDU

W kwietniu stosunek Polaków do rządu jest nieco mniej przychylny niż przed miesiącem. Do jego zwolenników zalicza się obecnie niemal jedna trzecia badanych (30%, od marca spadek o 4 punkty procentowe), a do przeciwników – niezmiennie – ponad dwie piąte (42%). Zwiększyła się skala obojętności wobec urzędującego gabinetu (z 21% do 24%).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022										2023			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
Zwolennicy	33	31	34	33	32	29	28	26	33	28	29	34	34	30
Przeciwnicy	40	38	36	40	39	46	46	47	44	46	44	41	42	42
Obojętni	24	28	26	23	25	23	23	23	20	23	24	23	21	24
Trudno powiedzieć	3	3	4	4	4	3	3	4	3	3	3	2	3	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (396) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

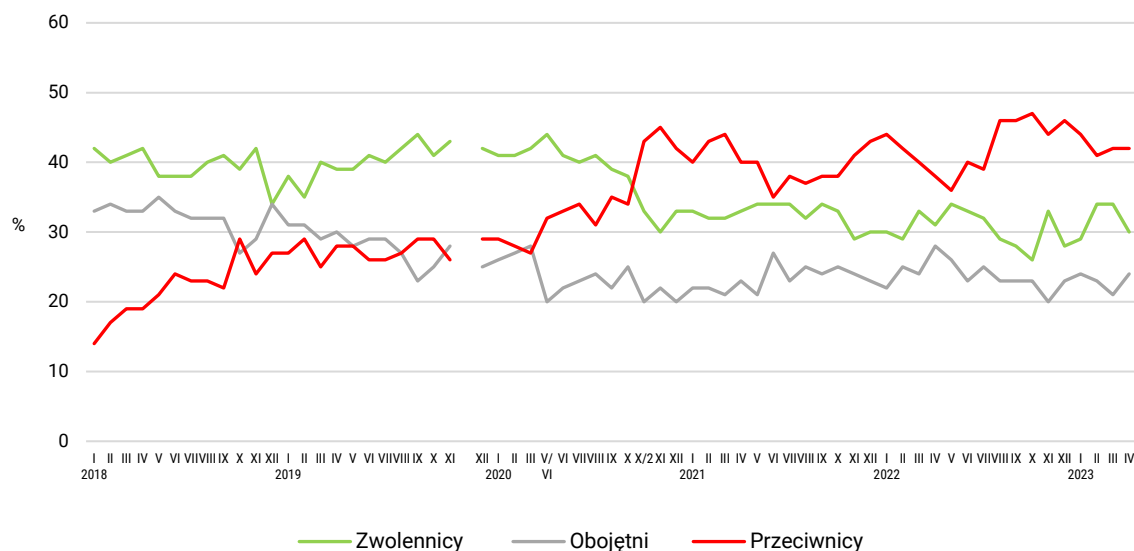
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 20 kwietnia 2023 roku na próbie liczącej 1081 osób (w tym: 56,9% metodą CAPI, 24,0% – CATI i 19,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Nastawienie do rządu jest warunkowane przede wszystkim politycznymi i światopoglądowymi cechami respondentów. Do jego zwolenników zalicza się ogromna większość sympatyków Prawa i Sprawiedliwości (82%). Przeważają oni nad przeciwnikami także wśród osób o prawicowych poglądach (67% wobec 20%) i zaangażowanych w praktyki religijne (wśród uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu – 70% wobec 11%, a raz w tygodniu – 45% wobec 28%). Pozytywny stosunek do rządu relatywnie często deklarują ponadto badani powyżej 64 roku życia (51% wobec 29% głosów negatywnych), mający wykształcenie zasadnicze zawodowe (41% wobec 29%), a także – choć w mniejszym stopniu – podstawowe/gimnazjalne (33% wobec 27%), pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (54% wobec 22%), w tym zwłaszcza rolnicy (63% wobec 16%). W większości analizowanych grup społeczno-demograficznych przeważają przeciwnicy gabinetu Mateusza Morawieckiego. Ponadprzeciętnie często znajdujemy ich wśród zwolenników uwzględnionych w analizie ugrupowań opozycyjnych, szczególnie Koalicji Obywatelskiej (94%), Lewicy (94%), Konfederacji Wolność i Niepodległość (78%), ale też Polski 2050 Szymona Hołowni (63% wobec 13% zaliczających się do zwolenników), identyfikujących się z lewicą (78% wobec 7%) lub politycznym centrum (50% wobec 12%) oraz nieuczestniczących w praktykach religijnych (67% wobec 8%) lub uczestniczących w nich sporadycznie (50% wobec 21%). Ponadto w opozycji do rządu relatywnie często są młodszy badani, w wieku: 18–24 lata (55% wobec 4%), jak również mający od 25 do 34 lat (48% wobec 13%) i od 35 do 44 lat (53% wobec 18%), osoby uczące się lub studiujące (65% wobec 0%), mieszkańcy dużych (od 100 000 do 499 999 ludności – 57% wobec 17%) i największych (500 000 i więcej ludności – 62% wobec 24%) miast oraz mający wyższe wykształcenie (58% wobec 20%). Do przeciwników obecnego gabinetu zaliczają się także w większości przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (59% wobec 19% zwolenników), pracownicy administracyjno-biurowi (54% wobec 17%),

pracownicy usług (57% wobec 20%), prywatni przedsiębiorcy (51% wobec 19%), pracujący w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (58% wobec 17%), w sektorze prywatnym poza rolnictwem (50% wobec 18%) oraz ankietowani uzyskujący wysokie (od 3000 zł do 3999 zł – 51% wobec 26%) i najwyższe (4000 zł i więcej – 63% wobec 21%) dochody *per capita*, a poza tym niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (51% wobec 25%). Z kolei obojętnością najbardziej wyróżniają się młodszy respondenci (18–24 lata – 36% i 25–34 lata – 32%), najsłabiej wykształceni (33%), robotnicy niewykwalifikowani (48%) i wykwalifikowani (33%), a także osoby niemające sprecyzowanych poglądów politycznych (47%) lub poglądy centrowe (34%) – zob. tabelę aneksową 1.

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość	82	3	12	3
Polska 2050 Szymona Hołowni*	13	63	24	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość	9	78	14	0
Lewica*	2	94	2	2
Koalicja Obywatelska	1	94	5	0

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

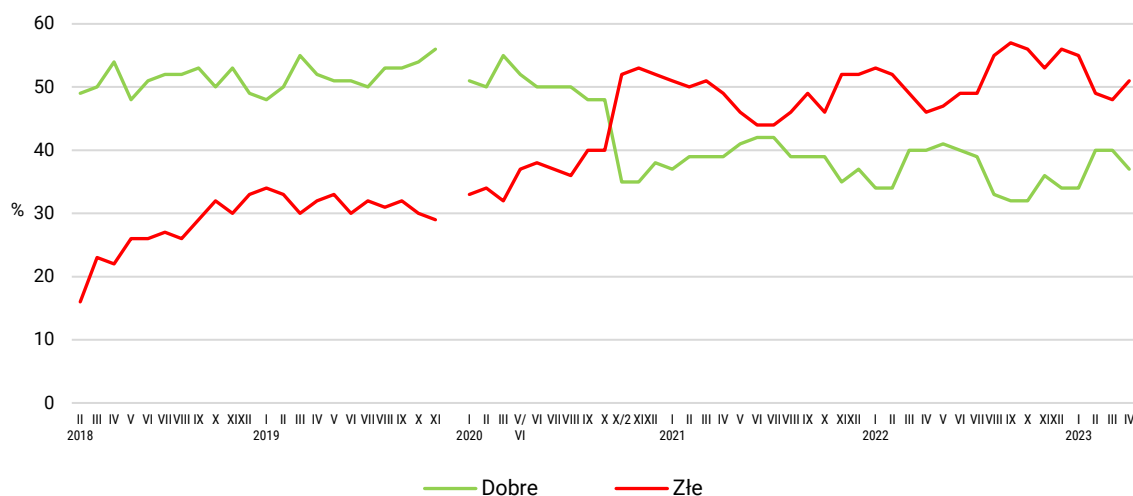
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Gorszy niż w poprzednich dwóch miesiącach jest odbiór wyników działalności rządu. Obecnie źle ocenia je połowa Polaków (51%, od marca wzrost o 3 punkty), a dobrze – blisko dwie piąte (37%, spadek o 3 punkty).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022										2023			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
w procentach														
Dobrze	40	40	41	40	39	33	32	32	36	34	34	40	40	37
Źle	49	46	47	49	49	55	57	56	53	56	55	49	48	51
Trudno powiedzieć	11	14	12	12	12	11	11	12	11	10	11	10	12	12

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Z aprobatą o wynikach działalności rządu wypowiada się ogromna większość elektoratu Prawa i Sprawiedliwości (92%), a także znaczny odsetek identyfikujących się z prawicą (74%). Dobre opinie przeważają nad złymi wśród badanych zaangażowanych w praktyki religijne: uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu (75% wobec 14%) lub raz w tygodniu (54% wobec 36%), a poza tym wśród ankietowanych w wieku 55–64 lata (48% wobec 41%) i starszych (55% wobec 37%), najslabiej wykształconych (46% wobec 39%) oraz mających wykształcenie zasadnicze zawodowe (51% wobec 38%), pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (56% wobec 33%), w tym rolników (61% wobec 29%). Złe oceny dominują natomiast wśród zwolenników opozycji parlamentarnej: Koalicji Obywatelskiej (98%), Lewicy (94%), Konfederacji (84%) i Polski 2050 (81%), respondentów o poglądach lewicowych (84%) oraz nieangażujących się religijnie (80%). Relatywnie częste są także wśród identyfikujących się z politycznym centrum (66% wobec 20% oceniających dobrze wyniki działalności rządu). Krytycznymi opiniami wyróżniają się ponadto ankietowani poniżej 45 roku życia, szczególnie mający od 18 do 24 lat (66% wobec 18%) i od 25 do 34 lat (65% wobec 22%), uczniowie i studenci (70% wobec 14%), mieszkańcy dużych (od 100 000 do 499 999 ludności – 63% wobec 28%) i największych (500 000 i więcej – 67% wobec 24%) miast, a także najlepiej wykształceni (65% wobec 24%). Ponadto do tej grupy należą przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (65% wobec 25%), pracownicy administracyjno-biurowi (66% wobec 17%), pracownicy usług (64% wobec 23%), prywatni przedsiębiorcy (68% wobec 22%), pracujący w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (66% wobec 23%) lub w sektorze prywatnym poza rolnictwem (63% wobec 27%), jak również uzyskujący wysokie (od 3000 zł do 3999 zł – 61% wobec 32%) i – zwłaszcza – najwyższe (co najmniej 4000 zł – 66% wobec 27%) dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym oraz niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (64% wobec 23%) – zob. tabelę aneksową 2.

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	92	3	4
Polska 2050 Szymona Hołowni*	16	81	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość	13	84	3
Lewica*	4	94	2
Koalicja Obywatelska	2	98	0

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

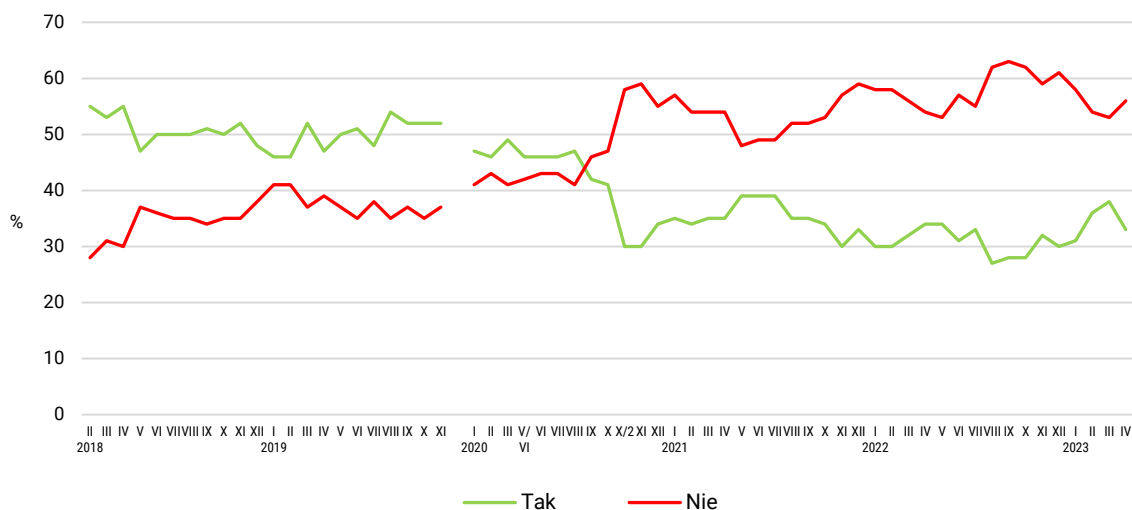
Bardziej krytyczne niż w ubiegłym miesiącu są opinie o polityce gospodarczej rządu. Więcej niż połowa Polaków (56%, wzrost o 3 punkty) uważa, że nie stwarza ona szansy na poprawę, natomiast przeciwnego zdania jest jedna trzecia (33%, spadek o 5 punktów).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022										2023			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
Tak	32	34	34	31	33	27	28	28	32	30	31	36	38	33
Nie	56	54	53	57	55	62	63	62	59	61	58	54	53	56
Trudno powiedzieć	12	12	13	12	12	10	9	10	10	9	11	10	10	11

Zróznicowania opinii o polityce gospodarczej rządu w grupach społeczno-demograficznych są zbieżne z tymi, jakie obserwujemy w przypadku stosunku do gabinetu Mateusza Morawieckiego i ocen wyników jego działalności. Poprawę sytuacji gospodarczej z polityką rządu wiąże zdecydowana większość zwolenników Prawa i Sprawiedliwości (88%), a także przeważająca część osób o poglądach prawicowych (69% wobec 25% będących przeciwnego zdania) oraz najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (76% wobec 14%), a poza tym rolników (60% wobec 29%) i – szerzej – pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (51% wobec 36%), jak również najstarszych respondentów (65 lat i więcej – 52% wobec 39%). Lepsze niż przeciętne oceny w tym względzie znajdujemy także wśród badanych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (43%) lub zasadniczym zawodowym (42%), a ponadto w grupie uczestniczących w praktykach religijnych raz w tygodniu (49%).

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Z kolei wyraźnie większym niż inni sceptycyzmem wobec skuteczności polityki gospodarczej gabinetu Mateusza Morawieckiego wyróżniają się potencjalne elektoraty ugrupowań opozycyjnych: Koalicji Obywatelskiej (98%), Lewicy (97%), Konfederacji (82%), Polski 2050 (74%), respondenci o lewicowej (87%) i centrowej (71%) orientacji politycznej oraz nieuczestniczący w praktykach religijnych (81%) lub robiący to sporadycznie (66%). Do tej grupy należą także ankietowani poniżej 35 roku życia (mający od 18 do 24 lat – 71% i od 25 do 34 lat – 70%), uczniowie i studenci (74%), mieszkańcy dużych miast (68%), mający wyższe wykształcenie (70%), przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (72%), pracownicy administracyjno-biurowi (78%), pracownicy usług (66%), prywatni przedsiębiorcy (66%), pracujący w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (72%) lub w sektorze prywatnym poza rolnictwem (68%), jak również uzyskujący najwyższe dochody *per capita* (4000 zł i więcej – 71%) i niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (70%) – zob. tabelę aneksową 3.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana/Pani zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	88	6	6
Polska 2050 Szymona Hołowni*	20	74	6
Konfederacja Wolność i Niepodległość	13	82	5
Lewica*	3	97	0
Koalicja Obywatelska	0	98	2

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

SPOŁECZNY ODBIÓR DZIAŁALNOŚCI PREMIERA

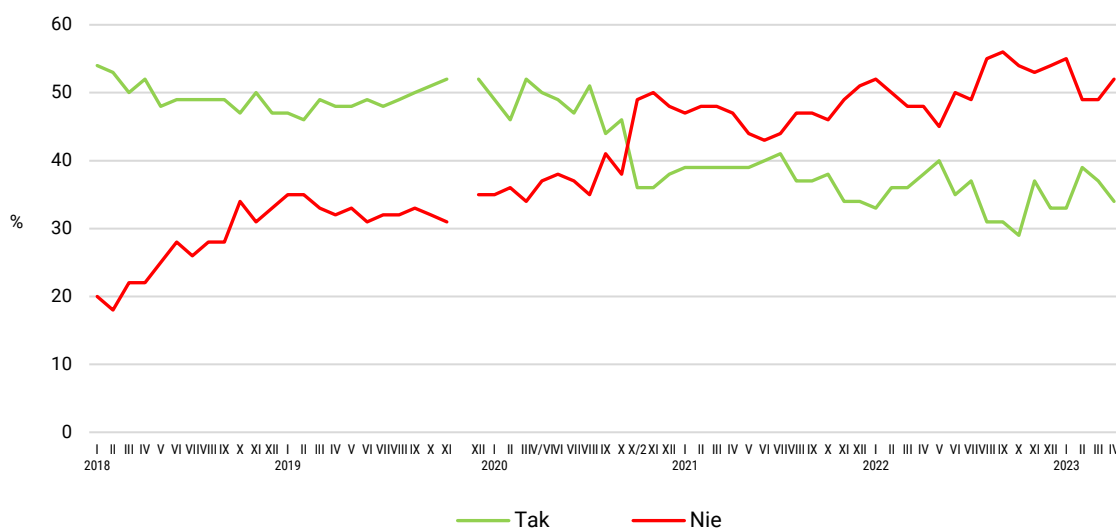
Również gorszy niż w poprzednich dwóch miesiącach jest społeczny odbiór premiera. Niezadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, wyraża obecnie ponad połowa Polaków (52%, od marca wzrost o 3 punkty procentowe), a jedna trzecia (34%, spadek o 3 punkty) deklaruje aprobatę.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022										2023			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
Tak	36	38	40	35	37	31	31	29	37	33	33	39	37	34
Nie	48	48	45	50	49	55	56	54	53	54	55	49	49	52
Trudno powiedzieć	16	14	15	15	14	14	13	17	10	13	13	12	14	14

CBOS

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Odbiór premiera jest zbieżny z nastawieniem do rządu i z percepcją jego działalności, więc podlega wpływowi zbliżonych czynników społeczno-demograficznych. Poza wyborcami rządzącego ugrupowania (zadowolenie z premiera sięga tu 88%), poziomem aprobaty szefa rządu wyróżniają się badani o prawicowych poglądach (72% wobec 23% niezadowolonych), najbardziej zaangażowani w praktyki religijne (77% wobec 12%), ale też uczestniczący w nich raz w tygodniu (52% wobec 37%). Lepszy niż przeciętnie odbiór premiera obserwujemy ponadto wśród starszych respondentów, mających od 55 do 64 lat (44% wobec 41%) oraz 65 lat i więcej (55% wobec 36%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym (48% wobec 39%), pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (49% wobec 29%), w tym rolników (57% wobec 22%) oraz uzyskujących przeciętne dochody *per capita*

(od 2000 zł do 2999 zł – 43% wobec 46%). Zastrzeżenia najliczniej zgłaszają sympatycy ugrupowań opozycyjnych: szczególnie Koalicji Obywatelskiej (99%), Lewicy (98%), ale też Polski 2050 (78%) i Konfederacji (77%), identyfikujący się z lewicą (88%) i nieuczestniczący w praktykach religijnych (80%). Relatywnie często negatywnie Mateusza Morawieckiego jako szefa rządu odbierają respondenci o poglądach centrowych (64% wobec 16% oceniających go pozytywnie), a ponadto młodszy badani (od 18 do 24 lat – 73% wobec 15% i od 25 do 35 lat – 67% wobec 17%), uczniowie i studenci (80% wobec 7%), mieszkańcy miast mających od 100 000 do 499 999 ludności (64% wobec 25%) oraz najlepiej wykształceni (67% wobec 20%). Ponadto do niezadowolonych należą przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (68% wobec 19%), pracownicy administracyjno-biurowi (69% wobec 19%), pracownicy usług (63% wobec 24%), prywatni przedsiębiorcy (63% wobec 21%), pracujący w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (67% wobec 20%) i w sektorze prywatnym poza rolnictwem (63% wobec 24%), jak również uzyskujący wysokie (od 3000 zł do 3999 zł – 61% wobec 32%) i najwyższe (co najmniej 4000 zł – 70% wobec 24%) dochody na osobę oraz niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (65% wobec 21%) – zob. tabelę aneksową 4.

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	88	5	7
Polska 2050 Szymona Hołowni*	20	78	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość	12	77	11
Lewica*	2	98	0
Koalicja Obywatelska	0	99	1

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

Po lepszych – na tle wcześniejszych – notowaniach rządu z lutego i marca, w kwietniu obserwujemy pogorszenie, które współwystępuje w czasie z minimalnym spadkiem poparcia dla rządzącego ugrupowania². W stosunku do poprzedniego pomiaru ubyło osób przychylnych gabinetowi Mateusza Morawieckiego, co wprawdzie nie przełożyło się na zwiększenie się niechęci, lecz na wzrost obojętności. W większym stopniu pogorszeniu uległy oceny wyników pracy rządu, szczególnie polityki gospodarczej, jak również umocniło się niezadowolenie z działalności premiera.

Opracował
Michał Feliksiak

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w kwietniu”, kwiecień 2023 r. (oprac. M. Bożewicz).